

چارچوب الگوهای توسعه یافتگی رعایت نمی شود

تورج دانا
عضو هیات علمی واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد

اولین نکته‌ای که در بروز پدیده ریزگرد و توفان‌های شن در استان‌های جنوبی و غربی باید در نظر داشت، این است که مدیریت منابع آب در کشور به درستی انجام نمی‌شود. در حال حاضر در تمام دنیا از سیستم تصفیه فاضلاب و بازچرخانی آب استفاده می‌شود، اما متأسفانه در ایران با توجه به کمبود منابع آب و مشکلات خشکسالی این مساله نادیده گرفته شده و همین استفاده نکردن از الگوهای توسعه‌یافتگی سبب بروز مشکلات زیست‌محیطی مثل توفان شن در سیستان و بلوچستان می‌شود. از یک سو مصرف سرانه آب مصرفی در کشور بالاتر و از سوی دیگر روش‌های استفاده از آب در کشاورزی با استانداردهای جهانی تفاوت زیادی دارد.

کشورهای توسعه یافته و پیشرفته دیگر از روش‌های آبیاری غرقایی، نهری و بارانی استفاده نمی‌کنند، زیرا این روش‌ها منسوخ شده و آبیاری قطره‌ای جایگزین آن شده است. از این رو باید نظام مدیریتی کشور یک برنامه منسجم و جامع برای کشاورزی در کشور تعیین کند تا از هدررفت آب در این حوزه جلوگیری شود.

همچنین استفاده از روش‌های مالچ‌پاشی هم تا حدودی می‌تواند از بروز پدیده شن در مناطق مستعد جلوگیری کند، هر چند که این روش را به دلیل استفاده از مشتقات نفتی مناسب نمی‌دانند، اما در مناطقی که با حجم وسیعی از شن‌های روان و خاک‌های مستعد روبه‌رو است این روش نه‌تنها به کنترل پدیده ریزگرد کمک می‌کند، بلکه حتی از تبخیر و هدررفت آب نیز جلوگیری و مانند یک پوشش و عایق عمل می‌کند. البته کاشت گیاهان و درختانی که با کمبود آب سازگاری دارند نیز می‌تواند روش مناسبی باشد.

اما این نکته را هم در نظر داشته باشید که شن‌های روان به دلیل پوشاندن زمین‌های کشاورزی آسیب زیادی به خاک منطقه می‌زند و به‌مرور خاک کشاورزی را از بین می‌برد و همین مساله به مرور زمان به وسعت یافتن مناطق مستعد کمک می‌کند. از این رو بهتر است چندین روش را برای بهبود این مناطق به کار برد؛ نخست اینکه راه‌هایی برای به تله انداختن آب‌هایی که به راحتی از دست می‌روند ایجاد کرد که سدسازی می‌تواند یکی از این راهکارها باشد. دوم اینکه یک برنامه جامع برای احیای خاک‌های مناطقی که در چند سال اخیر به دلیل خشکسالی از بین رفته‌اند تدوین کرد و آنها را به چرخه تولید محصولات کشاورزی برگردانند. البته تشویق کشورهای همسایه برای همکاری در کنترل پدیده ریزگرد هم می‌تواند به کاهش و کنترل این پدیده کمک کند، زیرا در سال‌های گذشته این همکاری در میان کشورهای عمان، کویت، عربستان، عراق و ایران وجود داشت و در حال حاضر به دلیل شدت گرفتن توفان‌های شن در مناطق جنوبی و غربی دوباره اجرای برنامه‌های محیط‌زیستی باید از سر گرفته شود.

مرجان حاجی‌رحیمی
hajirahimi@fdn.ir

۱۱ رشته قنات ایرانی ثبت‌شده در فهرست جهانی یونسکو نماینده ۳۷هزار رشته قناتی است که در کشور وجود دارد که هر یک بیانگر یک فناوری خاص در ساخت قنات‌هاست. در صورت احیای فناوری قنات‌های ایران تا حدود زیادی می‌توان با بحران آب و خشکسالی که امروز کشور با آن درگیر است مقابله کرد، همان‌طور که گذشتگان با خشکسالی مقابله کردند. محمدحسن طالبیان، معاون میراث فرهنگی کشور در نشست ارائه دستاوردهای ثبت جهانی قنات ایرانی با بیان اینکه در پرونده ثبتی قنات بر واژه «ایرانی» تاکید شد، گفت: «فناوری ساخت قنات یا کاریز از ایران بوده و ما تلاش کردیم تا ویژگی‌های قنات ایرانی را به دنیا معرفی کنیم.» او حفظ عرصه و حریم ساختار قنات، احیا و لایروبی، توانمندسازی جوامع محلی را از اقدامات مهمی عنوان کرد که پس از ثبت جهانی قنات‌های ایرانی اجرا خواهد شد.به گفته او در سال ۲۰۰۵ قنات افلاج در عمان ثبت‌شده که بیشتر شبیه یک کانال آب است، اما ۱۱ رشته قنات ایرانی هر یک بیانگر تکنولوژی بومیان ایرانیان برای مدیریت بهره‌وری آب هستند. احمد جلالی، سفیر دائم یونسکو در

قنات‌های ایران برای احیا به بودجه نیاز دارند

۱۱ رشته قنات جهانی نماینده ۳۷ هزار قنات ایرانی

استفاده از قنات یکی از روش‌های مدیریت آب در ایران از دیرباز تاکنون بوده است

ایران نیز گفت: «کسانی که در اجلاس یونسکو حضور داشتند به ما می‌گفتند چرا پرونده بیابان لوت را زودتر ثبت نکردید. این باید اولین پرونده‌ای می‌بود که در فهرست جهانی ثبت می‌شد.»

در ادامه سه اصغر سمسارزاده، مشاور ارشد مرکز بین‌المللی قنات و سازه‌های ایران در یونسکو گفت: «افزایش آگاهی‌های عمومی، کنترل ساخت‌وساز در حریم و عرصه قنات‌ها، اختصاص منابع بیشتر مالی از

”

ثبت جهانی این ۱۱ رشته قنات باعث بی‌توجهی به سایر قنات‌هایی می‌شود، بلکه به‌زودی قنات اروند، اردستان، قنات‌های شیخی و قنبرآباد یم، قنات چشمه سلیمانیه کاشان، قنات تاج‌آباد هرات یزد و قنات وقفیاد اردستان یزد نیز در فهرست آثار ملی به ثبت خواهند رسید

”

اردستان، قنات‌های شیخی و قنبرآباد به ثبت خواهند رسید

سوی دولت برای حفظ، احیا و لایروبی قنات‌ها و همین‌طور توجه قشر جوان به مدیریت و بهره‌وری سستی آب در موضوعات پژوهشی مهم‌ترین دستاوردی است که ثبت جهانی قنات ایرانی می‌تواند داشته باشد.

او افزود: «ثبت جهانی این ۱۱ رشته قنات باعث بی‌توجهی به سایر قنات‌ها نمی‌شود، بلکه به‌زودی قنات اروند اردستان، قنات‌های شیخی و قنبرآباد به ثبت خواهند رسید

شروع ساخت برج ۱۲ طبقه در خانه «توران»

با گذشت نزدیک به یک هفته از انتشار خبر تخریب خانه «توران» در خیابان بسیان تهران، تابلویی در مقابل آن نصب شد که خبر از شروع ساخت برج مسکونی ۱۲ طبقه می‌دهد.بعد از تخریب بخشی از خانه منسوب به توران، در منطقه یک شهرداری تهران از سوی کمیته امداد امام خمینی(ره) که متولی این بنا است، گروهی از معماران در مقابل این خانه تجمع کرده و به تخریب آن اعتراض کردند. در نتیجه این اعتراض‌ها و تلاش رسانه‌ها در نهایت نیروهای یگان حفاظت سازمان میراث فرهنگی در محل حاضر شدند و این خانه را به صورت اضطراری در فهرست آثار ثبت ملی قرار دادند اما با این وجود امروز تابلویی در مقابل خانه «توران» نصب شده که حکایت از شروع ساخت و ساز در این بنای مدرن دارد.

خبر

ابتکار خبر داد

آمایش سرزمین از ارکان مدیریت درست سواحل در کشور

برای دستیابی به هدف، آمایش سرزمین مطالعات محیط‌زیستی به‌عنوان یکی از ارکان مدیریت درست سواحل باید در دستور کار قرار گیرد. معصومه ابتکار، معاون رئیس جمهوری و رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست در ارتباط زنده ویدئو کنفرانسی با نخستین نشست منطقه‌ای آموزش، پژوهش و توسعه پایدار ادارات کل ساحلی حفاظت محیط‌زیست در بندر انزلی ضمن تاکید بر ضرورت انجام مطالعات زیست‌محیطی برای تمام سواحل کشور، اشاره‌ای هم به آمایش ساحل مکران داشت و گفت: «می‌توان از نمونه‌های موفقیت همچون مکران الگو گرفت.»

رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست گفت: «محیط‌زیست مانع توسعه پایدار نیست؛ از این رو می‌توان با مکان‌یابی دقیق، تدوین شاخص‌ها و آیین‌نامه‌های جامع و تعریف فعالیت‌های سازگار، ظرفیت‌هایی نیز برای فعالیت‌های مختلف تجاری، اقتصادی و اشتغال در سواحل کشور متناسب با نیازهای منطقه و اصول زیست‌محیطی ایجاد کرد.»

استفاده بهینه از «طلای کثیف» در گرو تغییر نگرش مدیران

با تردد در سطح شهرهای بزرگ همواره شاهد زباله‌هایی هستیم که در سطح شهر یا در کنار سطل‌های زباله رها شده‌اند، اما از این زباله‌های کم‌ارزش می‌توان استفاده بهینه کرد.

عبدالکریم حسین‌زاده، نایب‌رئیس دوم فراکسیون محیط‌زیست مجلس، درباره استفاده از زباله‌ها

به «ایسنا» گفت: «هنوز ظرفیت فکری در مدیران اقتصادی برای تبدیل «زباله» به «سرمایه اقتصادی» به وجود نیامده است. هیچ خلأ قانونی برای ایجاد ارزش افزوده از زباله وجود ندارد اما به دلیل ضعف فکری و فرهنگی هنوز نتوانسته‌ایم «زباله» را به «طلای کثیف» تبدیل کنیم.» او افزود: «در برنامه‌های میان‌مدت، بوجه‌های سنواتی و اسناد بالادستی توسعه به مزایای بازیافت زباله و ایجاد ارزش افزوده در آن توجهی نشده، از این رو مجلس در فرآیند تصمیم‌گیری خود به‌ویژه در برنامه ششم توسعه باید به ایجاد ارزش افزوده از زباله وارد شود. در اسناد بالادستی باید مشخص شود که طی ۱۰ سال آینده در حوزه زباله و فرآوری آن چه چشم‌اندازی خواهیم داشت.»

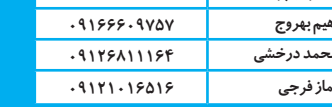
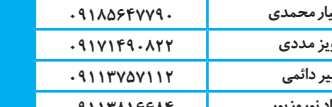
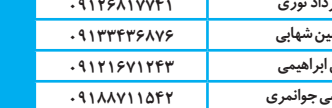
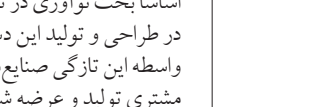
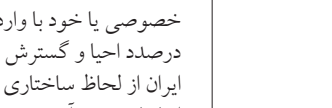
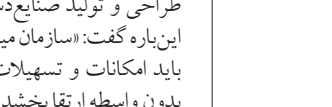
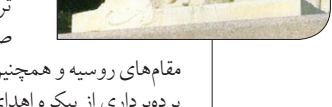
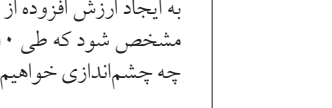
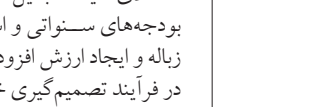
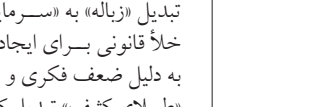
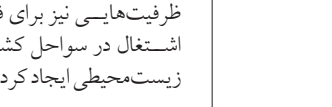
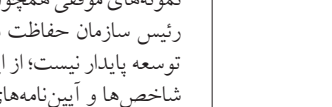
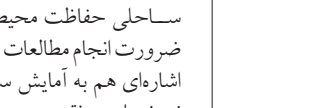
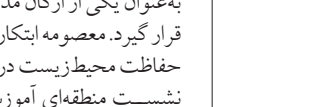
پیکره «خیام» هدیه گیلانی‌ها به روسیه

در چارچوب توافق‌های دوجانبه ایران و روسیه و به همت اتاق بازرگانی گیلان، سفارت ایران در فدراسیون روسیه و سرکنسولگری جمهوری اسلامی در آستراخان، پیکره حکیم «غیاث‌الدین ابوالفتح عمر بن ابراهیم» مشهور به خیام نیشابوری، شاعر، ستاره‌شناس و حکیم ایرانی عصر سلجوقی، در میدان و پارک عمومی مقابل دانشگاه دولتی شهر آستراخان نزدیک تندیس ختومقلی فراخی شاعر شهر ترکمنستانی نصب شد.براساس برنامه‌ریزی صورت گرفته قرار است ۱۴ مرداد با حضور مقام‌های روسیه و همچنین محمدعلی نجفی استاندار گیلان مراسم پرده‌برداری از پیکره اهدای خیام برگزار شود.

افزایش نوآوری برای تولید صنایع دستی لازم است

مشاور صنایع خلاق سازمان توسعه صنعتی ملی متحد(یونیدو) پس از سفر به چند استان ایران از لزوم ایجاد نوآوری در زمینه طراحی و تولید صنایع‌دستی ایرانی خبر داد. جولوی وینچیا، در این باره گفت: «سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی باید امکانات و تسهیلات گردشگری را از طریق سرمایه‌گذاری بدون واسطه ارتقا بخشد و همچنین با ارائه وام‌هایی به بخش‌های خصوصی یا خود با وارد مشارکت شدن با بخش خصوصی درصدد احیا و گسترش این حوزه باشد.» او افزود: «صنایع‌دستی ایران از لحاظ ساختاری در گذر زمان دچار تغییراتی شده است، اساساً بحث نوآوری در تولیدات صنایع‌دستی باید بیش از گذشته در طراحی و تولید این دست آفریده‌ها مورد توجه قرار گیرد تا به واسطه این تزکی صنایع‌دستی کاربردی و مطابق سلیقه خریدار و مشتری تولید و عرضه شود.»

#

استان و شهرستان	نام و نام خانوادگی	شماره تماس
اردبیل	غفار پارسا	۰۹۱۲۱۳۹۱۸۲۲
اصفهان	شهام شیععی	۰۹۱۱۳۷۵۷۱۱۲
ایلام	عاطفه آزادپور	۰۹۱۸۹۴۳۴۹۰
بوشهر	ابراهیم احمدی	۰۹۱۷۷۷۱۱۳۳۱
خوزستان	حسین حسین نژادیان	۰۹۱۶۱۱۸۸۳۹۳
خراسان	علی زرافی بهار	۰۹۱۵۳۱۰۴۹۶۴
زنجان	علی اکبر شیوخی	۰۹۱۷۱۴۱۴۱۰۱
رباط کریم و بهارستان	الله حمزهای	۰۹۱۹۲۹۰۲۱۹۹
سمنان	یکانه قزلو	۰۹۲۸۲۰۸۱۴۴۳
ساوه/ازرنده	عباس کریمی	۰۹۱۲۱۵۵۶۸۸۳
شرق استان تهران	ابرج صادقلعی	۰۹۱۲۳۱۲۰۱۶۸
شهریار / قدس / ملارد	علی برزگر	۰۹۳۶۹۷۶۶۹۶۴
فارس	قاسم توانایی	۰۹۱۷۱۱۳۰۰۰۳

محیط زیست

عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی در سازمان ملل دعوت شد همکاری برای تدوین گزارش جهانی محیط زیست

فرهیختگان |برای اولین بار از یک متخصص ایرانی و عضو هیات علمی واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی برای مشارکت در تدوین گزارش جهانی مرتبط با محیط‌زیست از سوی دبیرخانه دائمی IPBES وابسته به سازمان ملل متحد در بن آلمان دعوت شد. ارائه و تحلیل آخرین یافته‌های علمی در مورد وضعیت جهانی خدمات اکوسیستمی و تنوع زیستی، هدف اصلی «گزارش ارزیابی جهانی تولیدات و خدمات اکوسیستمی» است که از سوی یکی از نهادهای مهم بین‌المللی وابسته به برنامه محیط‌زیست سازمان ملل متحد موسوم به «تریبون بین دولتی درمورد تنوع زیستی و خدمات زیست بومی» (IPBES) تا سال ۲۰۱۷ به صورت رسمی منتشر شده و در اختیار دولت‌ها قرار خواهد گرفت. دبیرخانه دائمی در بن آلمان قرار داشته و از زمان شروع به کار در سال ۲۰۱۳ تاکنون، ۱۰۲ دولت رسماً در آن عضویت دارند. تدوین یکی از فصل‌های هفت‌گانه گزارش جهانی محیط‌زیست به «مصطفی پناهی» عضو هیات علمی واحد علوم و تحقیقات و مدیر گروه اقتصاد انرژی این واحد دانشگاهی واگذار شده است. وی عهده‌دار مسئولیت بازنگری گزارش ارزیابی منطقه آسیا – پاسیفیک نیز شده است. در همین رابطه، برگزاری نشست‌های متعددی طی دو هفته در کشور آلمان در شهر یورماه امسال تدارک دیده شده و طی آن، تمامی دست‌اندرکاران انتخاب شده، به تبادل نظر خواهند پرداخت. برنامه بین‌دولتی تنوع زیستی و خدمات زیست‌بوم‌ها اهمیت تنوع زیستی را برای مردم بومی و مشارکت حیاتی آنان را در حفظ تنوع زیستی به رسمیت می‌شناسد.

گزارش کوتاه

نپکا)، رودخانه شور، منطقه گندم بریان که یک منطقه آتشفشانی است، وجود کریستال‌های نمکی، ته‌بهای ماسه‌ای متحرک و بادهای ۱۲۰ روزه سیستان همگی سبب شده است این منطقه به‌عنوان موزه زمین‌شناختی بروز کند. مسئول پایگاه جهانی بیابان لوت در ادامه گفت: «در حال حاضر بیابان لوت سه پایگاه ملی در منطقه شهداد کرمان، ده سلم خراسان جنوبی و نصرت‌آباد سیستان و بلوچستان دارد که به‌زودی پایگاه ملی فهرج نیز به آنها اضافه خواهد شد.»

او افزود: «با ثبت جهانی بیابان لوت انتظار می‌رود معیشت و اقتصاد محلی مردم حاشیه کویر نیز با حضور گردشگران رونق گیرد، چراکه یکی از ملاک‌های انتخاب مقصد گردشگری توسط جهانگردان، معرفی آن مناطق به‌عنوان یک سایت جهانی است.»

و در تیر امسال در چهلمین اجلاس یونسکو در استانبول ثبت جهانی شد.»

به گفته مقصودی گرم‌ترین نقطه جهان در چاله لوت در این بیابان قرار گرفته است، همچنین گلدان‌های صحرا

را به نام کویر می‌شناسند اشتباه است،

چراکه کویر بخش کوچکی از بیابان به شمار می‌رود. پرونده ثبت جهانی لوت حدود بهمن ۱۳۹۳ با ثبت موقت آن در فهرست جهانی یونسکو به جریان افتاد